

2. Vzdělání a vzdělávání

Vzdělání je považováno za významný zdroj ekonomické prosperity a udržitelného rozvoje společnosti. Obsazenost jednotlivých stupňů školských zařízení v kraji je dána demografickým vývojem obyvatelstva, týká se to především nižších stupňů (mateřské školy, základní školy i většina typů středních škol), neboť ty se nacházejí v blízkém okolí bydliště a jsou většinou snadno dostupné. Tak, jak se mění věková struktura obyvatelstva určitého území v čase, promítá se tento vývoj i do počtu žáků a studentů jednotlivých typů škol.

Většina dat pro tuto kapitolu je převzata od Ministerstva školství, mládeže a tělesné výchovy, pouze následující část o vzdělanosti podle nejvyššího ukončeného vzdělání patří k základním výstupům sčítání lidu, domů a bytů.

Vzdělanost podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Nejpočetnější skupinu ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva **staršího 15 let** v Ústeckém kraji (více než třetinu) tvořily osoby se středním vzděláním bez maturity (vč. vyučení), následovaly osoby s úplným středním vzděláním (s maturitou) nebo vyšším odborným vzděláním. Poměrně vysoké procento obyvatel – více než pětina – měla pouze základní vzdělání (druhý nejvyšší podíl v ČR po Karlovarském kraji). Naproti tomu druhý nejnižší (rovněž po Karlovarském kraji) byl podíl osob s vysokoškolským vzděláním.

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání, pohlaví a věku

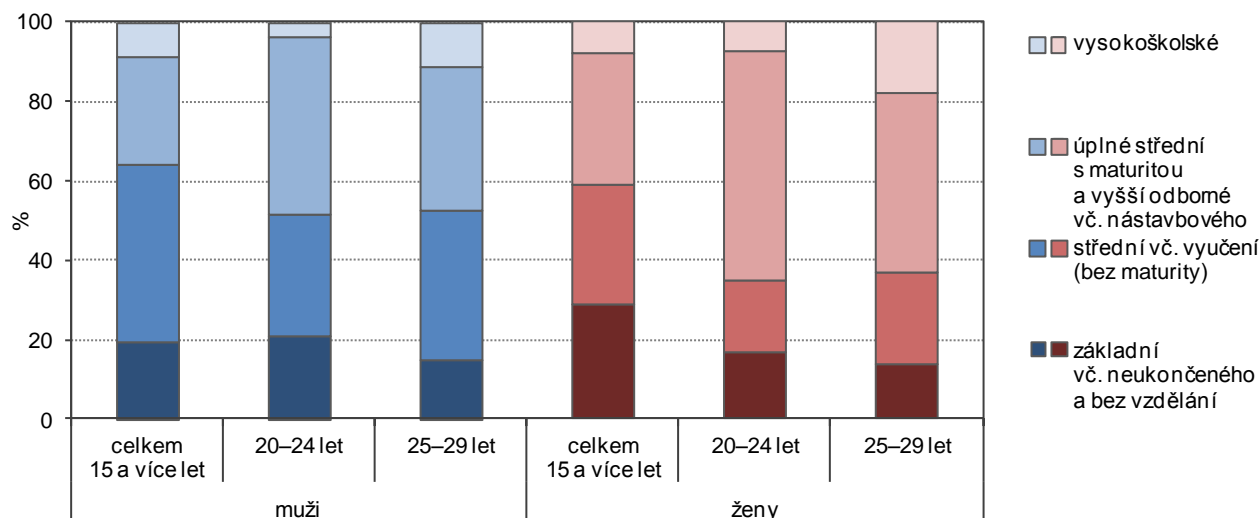
Zdroj: SLDB 2011

	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let celkem	v tom		z toho věková skupina			Osoby ve věku 25–29 let podle pohlaví	
		muži	ženy	15–19	20–24	25–29	muži	ženy
Počet obyvatel	687 269	335 096	352 173	47 507	51 175	51 583	26 542	25 041
v tom (%):								
bez vzdělání	0,8	0,8	0,9	0,6	0,8	0,9	1,2	0,7
základní vč. neukončeného	21,7	17,0	26,2	73,3	16,7	12,3	12,5	12,1
střední vč. vyučení (bez maturity)	34,9	41,4	28,8	6,3	22,7	27,8	33,6	21,5
úplné střední s maturitou	24,7	22,6	26,8	4,8	44,3	31,9	29,0	35,0
nástavbové a vyšší odborné	3,4	2,6	4,3	0,1	2,7	5,1	3,7	6,5
vysokoškolské	7,6	7,7	7,4	-	5,0	13,2	10,0	16,7
nezjištěno	6,8	7,9	5,7	15,0	7,7	8,8	10,1	7,5

Ve vzdělanosti obyvatel přetrvávají rozdíly mezi muži a ženami. Muži vykázali vyšší vzdělanost především u středního vzdělání vč. vyučení bez maturity. Zatímco 17 % mužů ve věku 15 a více let mělo v roce 2011 jen základní vzdělání, u žen se jednalo zhruba o čtvrtinu této věkové kategorie žen. Nejvyšší podíl mužů i žen vykazoval střední vzdělání bez maturity. Nejmenší rozdíl podílu byl zjištěn u vysokoškolského vzdělání, u obou pohlaví absolvovalo vysokou školu více než 7 % osob z celkového počtu 15letých a starších.

Graf 2.1 Obyvatelstvo Ústeckého kraje ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

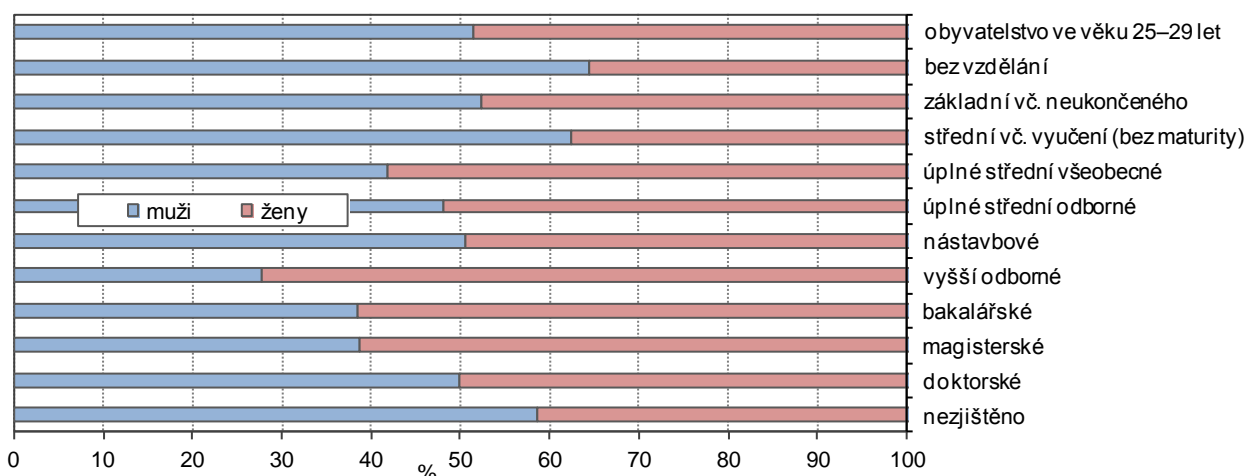


Při dalším posuzování vynecháme věkovou skupinu 15–19 let, kde jsou zahrnuti žáci a studenti, připravující se na další studium. Ve věkové skupině **20–24letých** mělo u mužů i žen nejvyšší zastoupení úplné střední vzdělání s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového, u mužů představoval podíl 44,4 % a u žen 57,8 %. Druhým v pořadí bylo u obou střední vzdělání vč. vyučení (bez maturity). Zastoupení u jednotlivých pohlaví bylo však rozdílné, zatímco u mužů dosahovalo téměř 31 %, u žen pouze 18,2 %. Více než 21% podíl u mužů zaujímal základní vzdělání včetně neukončeného a bez vzdělání, u žen byl podíl necelých 17 %. Rozdílné zastoupení je patrné i u dokončeného vysokoškolského vzdělání, u žen dosáhl podíl 7,3 %, zatímco u mužů pouhých 3,7 %.

Ve věkové skupině **25–29letých** bylo u mužů nejrozšířenějším dokončeným vzděláním střední vzdělání vč. vyučení bez maturity (37,4 %), zatímco u žen to bylo úplné střední vzdělání s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového (44,9 %). U obou pohlaví se snížil podíl základního vzdělání včetně neukončeného a bez vzdělání (muži 15,3 %, ženy 13,8 %) a vzrostl podíl vysokoškolského vzdělání (muži 11,1 %, ženy 18 %).

Graf 2.2 Zastoupení mužů a žen ve věku 25–29 let v Ústeckém kraji v jednotlivých stupních nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

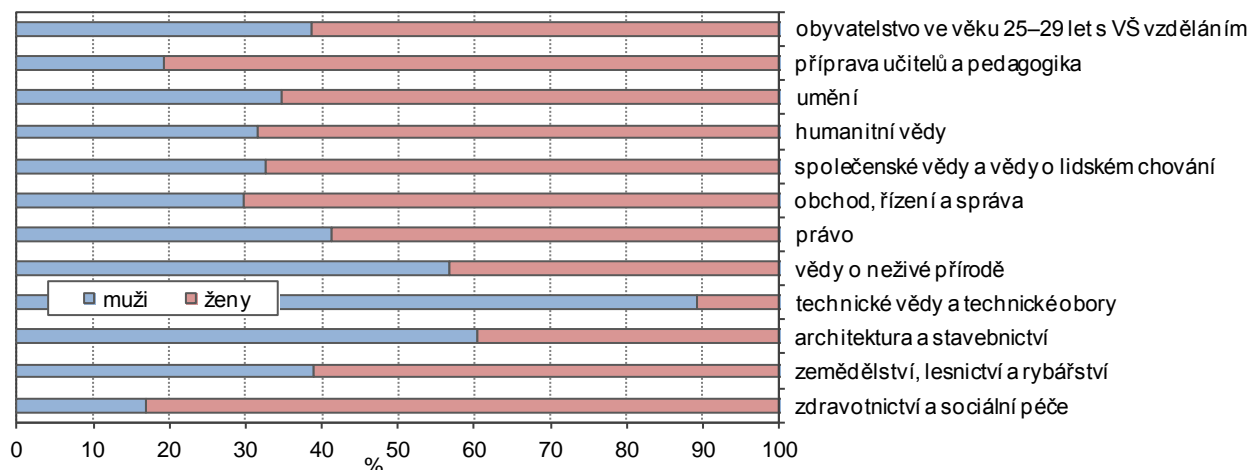


Na celkovém počtu vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 25 až 29 let (z počtu uvedených odpovědí) měly převažující podíl ženy (61,2 %), mužů s vysokoškolským titulem bylo 38,8 %. Převažujícím oborem u žen byly společenské vědy a vědy o lidském chování, který mělo vystudováno 23,9 % vysokoškolsky vzdělaných žen ve věku 25–29 let. Nejrozšířenějším oborem u mužů byly technické vědy a technické obory (20,6 %). Druhým oborem v pořadí u žen byla příprava učitelů a pedagogika (18,8 %), u mužů společenské vědy a vědy o lidském chování (18,3 %).

Zastoupení mužů a žen v jednotlivých vysokoškolských oborech je znázorněno v následujícím grafu. Převaha mužů je patrná u technických věd a technických oborů, u architektury a stavebnictví a u věd o neživé přírodě. Naproti tomu ženy mají převahu ve všech ostatních vybraných oborech.

Graf 2.3 Zastoupení mužů a žen ve věku 25–29 let v Ústeckém kraji s vysokoškolským vzděláním ve vybraných oborech (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

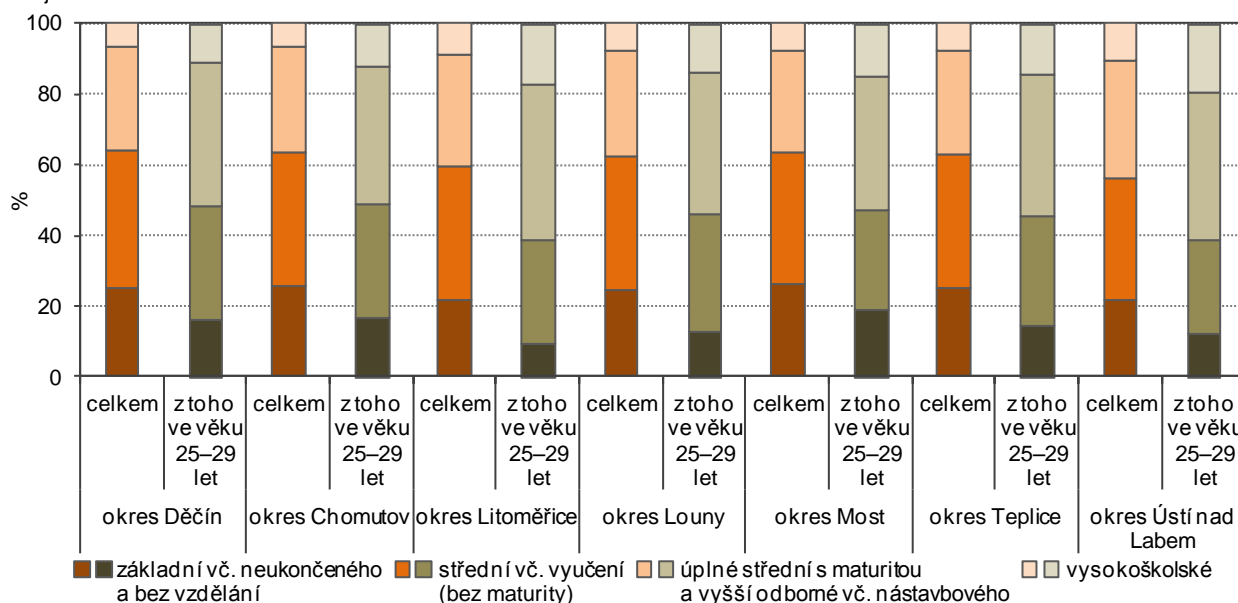


Zastoupení jednotlivých stupňů nejvyššího dokončeného vzdělání v okresech Ústeckého kraje bylo rozdílné. U osob ve věku 15 let a starších byl nejvyšší podíl osob se základním vzděláním vč. neukončeného a bez vzdělání v okrese Most (26 %), nejnižší v okresech Litoměřice a Ústí nad Labem (u obou necelých 22 %). Střední vzdělání vč. vyučení (bez maturity) mělo nejvyšší zastoupení v okresech Děčín a Teplice (38,9 resp. 38 %), nejnižší podíl byl v okrese Ústí nad Labem. Nejvyšší podíl osob s úplným středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným vč. nástavby byl sečten v okrese Ústí nad Labem – podíl 33,3 %, nejnižší v okrese Most (28,5 %). Nejnižší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob mají v okrese Děčín (6,6 %), nejvyšší pak v okrese Ústí nad Labem.

Z porovnání věkové skupiny 15letých a starších s věkovou skupinou 25–29letých je patrný u všech okresů u skupiny 25–29letých pokles podílu základního vzdělání vč. neukončeného a bez vzdělání a středního vzdělání vč. vyučení (bez maturity) a nárůst zastoupení osob s úplným středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným vč. nástavby a absolventů vysokých škol. Nejvyšší podíl mladých lidí 25–29letých se základním vzděláním byl v okrese Most (19,1 %), nejnižší pak v okrese Litoměřice (necelých 10 %). Nejvyšší podíl osob bez maturity byl sečten v okrese Louny (33,6 %), nejnižší v okrese Ústí nad Labem (27 %). Nejvyšší zastoupení osob s úplným středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným vč. nástavby měli v okrese Litoměřice (44,3 %) a nejnižší v okrese Most (37,9 %). Nejvyšší podíl vysokoškoláků byl stejně jako u celé populace v okrese Ústí nad Labem (19,2 %), nejnižší v okrese Děčín (11 %).

Graf 2.4 Obyvatelstvo v okresech Ústeckého kraje ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

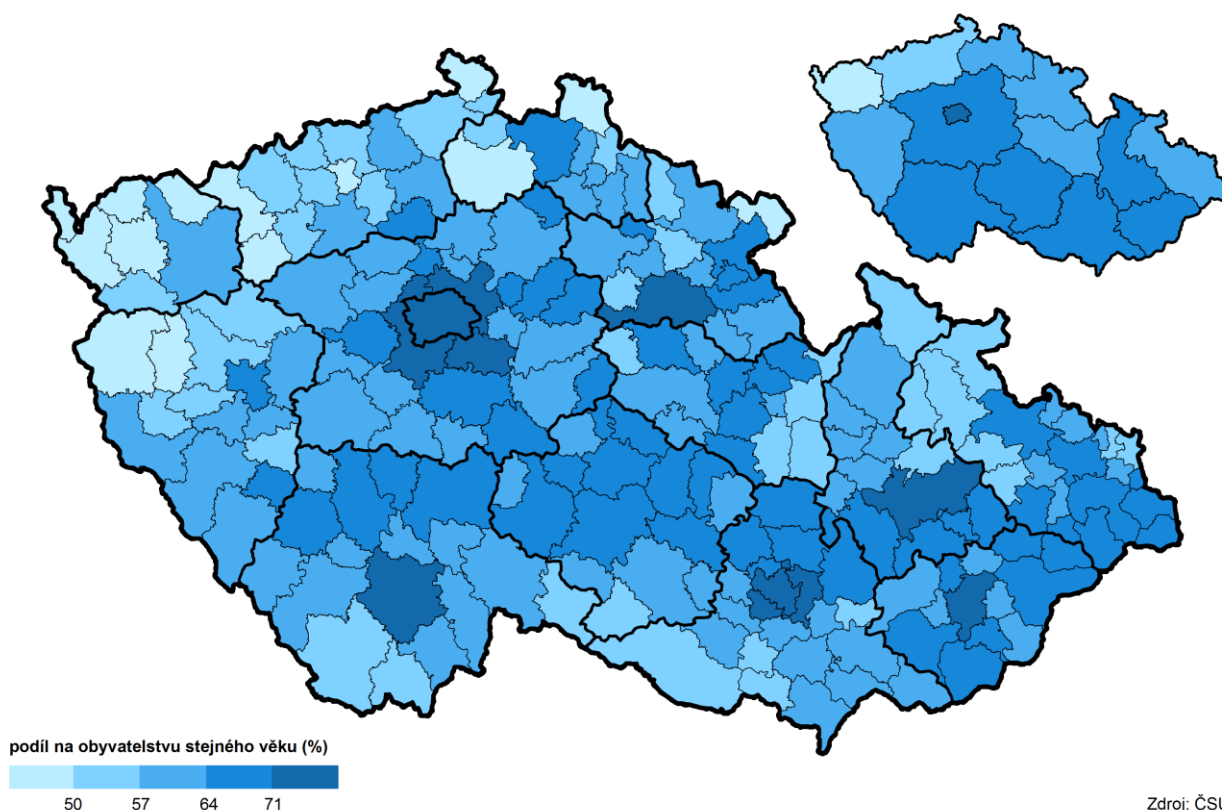


Porovnání podílu obyvatel ve věku 25–29 let se středoškolským vzděláním s maturitou a vyšším včetně vysokoškolského v Ústeckém kraji a v ostatních krajích republiky nevyplývá pro kraj moc příznivě. Jejich podíl (55 %) je druhý nejnižší po Karlovarském kraji (necelých 50 %). Podstatně nejvíce osob se středoškolským a vyšším vzděláním se nachází v Hl. m. Praze (podíl 82,3 %).

Ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje má nejvyšší podíl mladých lidí ve věku 25–29 let středoškolské a vyšší vzdělání v ORP Roudnice nad Labem (64,4 %), více než 60ti procentní podíl vykazují i ve správních obvodech Litoměřice a Ústí nad Labem. Naproti tomu nejméně takto vzdělaných osob – s nižším než 50% podílem se nachází v SO ORP Bílina, Rumburk, Podbořany a Kadaň.



Obyvatelstvo se středoškolským s maturitou, vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním ve věku 25–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011 (ze zjištěných hodnot)



Mateřské školy

Předškolní vzdělávání je ve vzdělávacím systému ČR zajišťováno především mateřskými školami. Bez úplaty je poskytováno předškolní vzdělávání v mateřských školách zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí dětem, které navštěvují poslední ročník mateřské školy (tj. dětem, které v daném školním roce dovrší věku šesti let nebo jim byl udělen odklad školní docházky) po dobu nejvýše 12 měsíců. U dětí s uděleným odkladem je nutné sledovat, zda se již vzdělávaly a po dobu kolika měsíců.

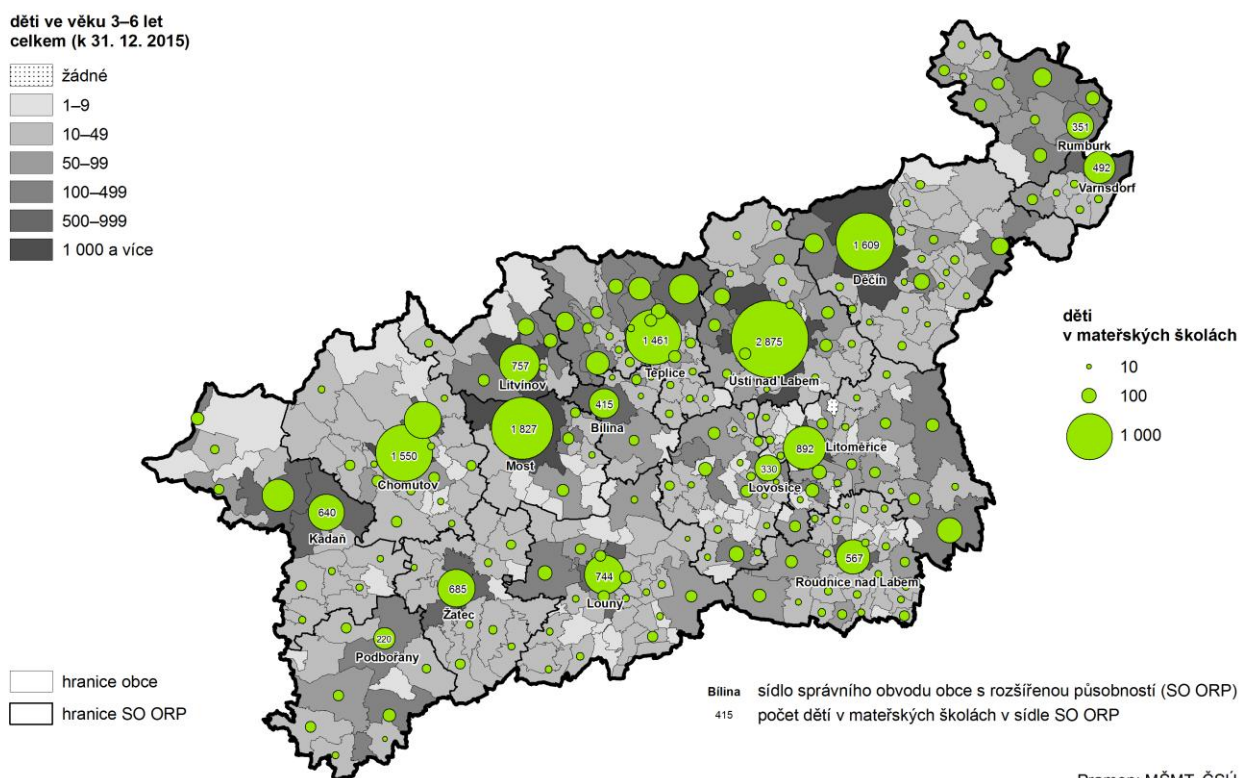
Od školního roku 2006/2007 počet dětí navštěvujících mateřskou školu v kraji trvale rostl, meziroční přírůstky se však od školního roku 2013/2014 snižovaly a v posledních dvou letech došlo dokonce k poklesu. Přesto se předškolní výchovy účastní velké procento dětí. V Ústeckém kraji chodilo ve školním roce 2015/2016 do mateřské školy 72,5 % z celkového počtu dětí ve věku 3–6 let. V mezikrajovém srovnání byl tento podíl nejnižší ze všech. Nejvyšší podíl dětí umístěných ve školkách vykazují Olomoucký a Zlínský kraj (86,7 resp. 86,2 %).

Mateřské školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Děti celkem	22 881	23 489	23 977	24 631	25 322	26 063	26 453	26 489	25 979	25 348
z toho dívky (%)	48,2	48,2	48,5	48,3	48,3	48,5	48,2	47,7	48,0	47,9
v tom ve věku (%):										
méně než 3 roky	7,9	7,9	9,3	9,7	8,8	9,2	9,5	11,5	12,2	13,8
3 roky	25,4	26,3	25,8	27,1	28,0	25,5	25,2	24,9	24,0	24,3
4 roky	29,8	30,0	29,6	28,4	29,7	30,8	28,6	28,8	28,4	26,9
5 let	30,3	29,9	29,7	29,6	28,1	29,8	31,6	29,9	30,2	30,1
6 a více let	6,6	6,0	5,6	5,2	5,5	4,7	5,1	4,8	5,1	5,0

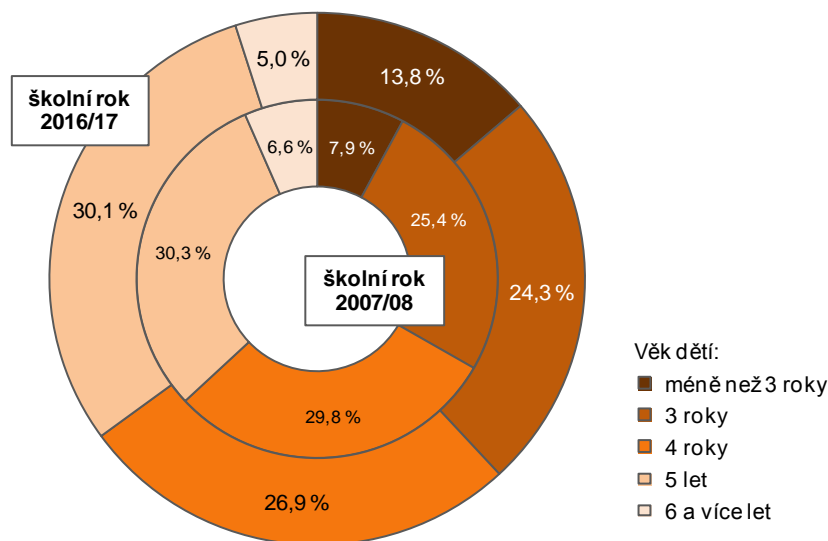
Děti v mateřských školách podle obcí Ústeckého kraje ve školním roce 2015/16



Ve struktuře školkových dětí se zvyšuje podíl dětí do 2 let věku, v posledních třech letech výrazněji. Ve školním roce 2016/2017 navštěvovalo mateřské školky v Ústeckém kraji celkem 3 489 dětí do dvou let věku: Podíl 13,8 % na celkovém počtu dětí ve školkách byl v porovnání s ostatními kraji zhruba na středové úrovni. Nejvyšší podíl – více než 15 % představovaly děti do 2 let v Olomouckém a Karlovarském kraji. Naproti tomu méně než 10ti procentní podíl byl v Hl. m. Praze a ve Středočeském kraji. Proti republikovému průměru je podíl v Ústeckém kraji vyšší o 1,4 % bodu.

Graf 2.5 Děti v mateřských školách podle věku v Ústeckém kraji

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

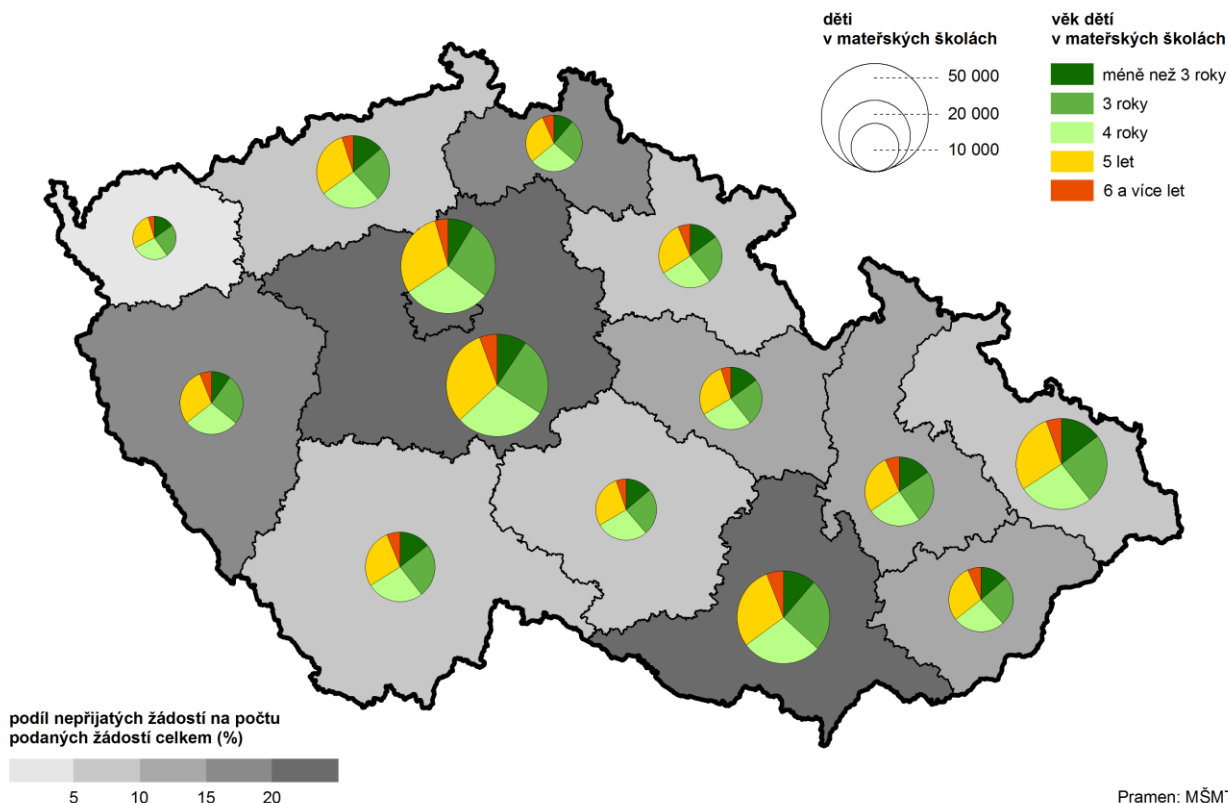


Vzhledem k dlouhodobě se zvyšujícímu zájmu o místa v mateřských školách se nepodaří uspokojit všechny zájemce. Pro školní rok 2016/2017 bylo v Ústeckém kraji podáno celkem 9 329 žádostí, z toho 881 zájemcům nemohlo být vyhověno. Podíl nevyhověných žádostí dosáhl 9,4 %. V porovnání s ostatními kraji



byl pátý nejnižší po Karlovarském kraji, Kraji Vysočina, Moravskoslezském a Jihočeském kraji. Nejvyšší podíl neumístěných žádostí evidovali v Hl. m. Praze a Jihomoravském kraji (34,3 resp. 33,7 %). Proti průměru ČR byl podíl nepřijatých dětí do mateřské školy v Ústeckém kraji o 11,1 p.b. nižší.

Věková struktura dětí v mateřských školách a žádosti o přijetí podle krajů ve školním roce 2016/17



Základní školy

Povinná školní docházka je stanovena školským zákonem a je možno ji plnit jednak na základních školách, tak i na nižších stupních víceletých gymnázií (1. až 4. ročník osmiletých a 1. a 2. ročník šestiletých) a dále v oboru tanec na 8letých konzervatořích, ty jsou pouze v Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji.

V Ústeckém kraji se od školního roku 2011/2012 postupně zvyšuje počet žáků, kteří si plní základní školní docházku. V roce 2016/2017 navštěvovalo základní školu 74 974 žáků a dále 2 448 žáků nižších ročníků středních škol a konzervatoří (ročníky odpovídající 6.–9. ročníkům ZŠ).

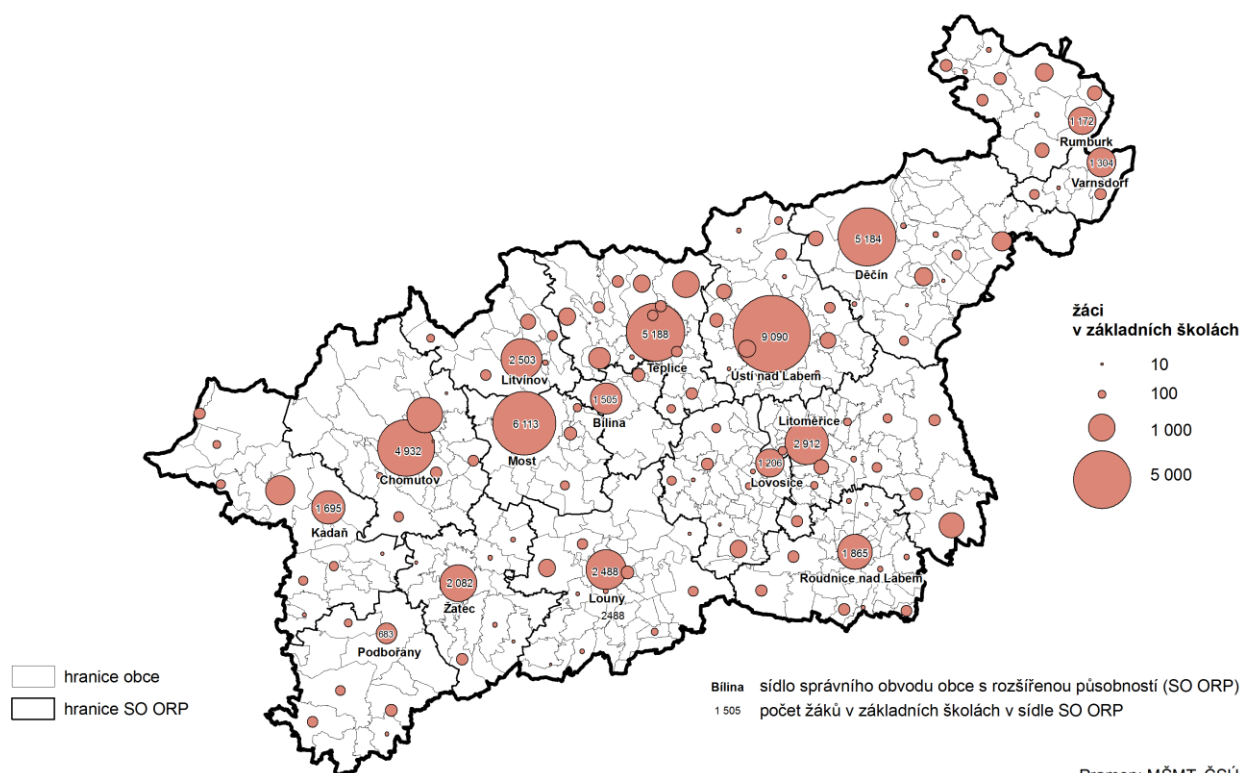
Základní školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	73 202	70 599	68 636	68 036	68 342	69 095	70 179	71 949	73 600	74 974
z toho dívky (%)	48,4	48,3	48,4	48,6	48,6	48,6	48,6	48,7	48,8	48,7
v tom (%):										
na 1. stupni	54,3	56,0	57,7	58,7	59,4	59,7	60,2	60,9	61,2	61,1
na 2. stupni	45,7	44,0	42,3	41,3	40,6	40,3	39,8	39,1	38,8	38,9
Nově přijatí do 1. ročníku	8 012	7 924	8 100	8 173	8 553	8 763	8 990	9 623	9 218	9 190
z toho ve věku 7 a více let (%)	23,9	24,7	25,1	24,6	24,6	24,0	20,8	21,0	22,8	24,5
Žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku na ZŠ	9 475	8 968	7 831	7 178	6 951	6 816	6 972	7 074	7 162	.
Žáci, kteří přešli do středních škol ¹⁾	670	667	615	527	491	553	491	549	554	.

¹⁾ v plnění povinné školní docházky pokračují v nižších ročnících oborů víceletých gymnázií a oboru tanec 8letých konzervatoří

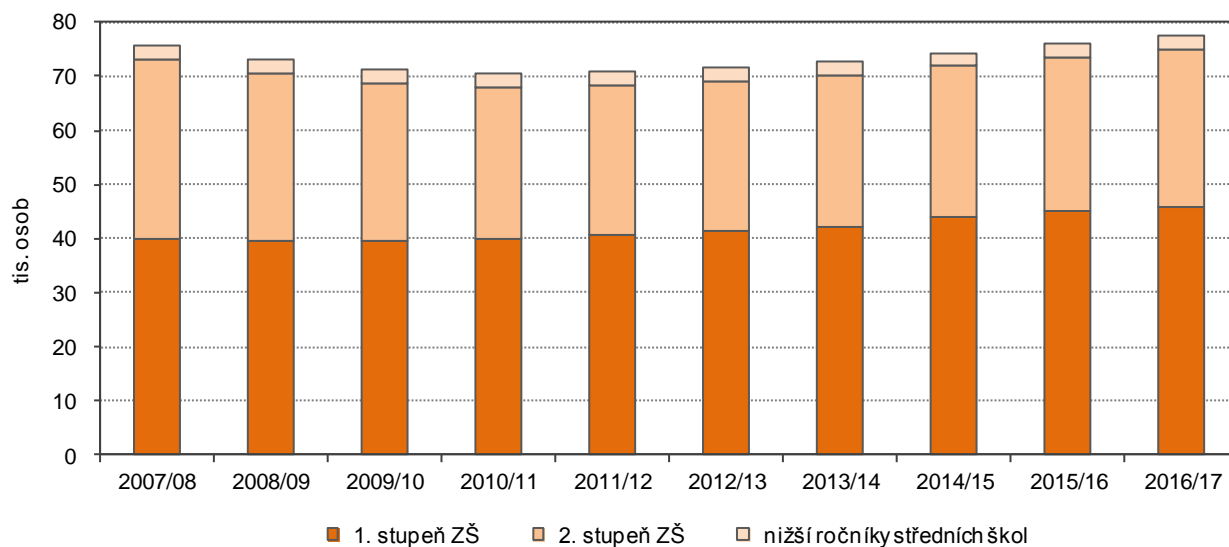
Žáci v základních školách podle obcí Ústeckého kraje ve školním roce 2015/16



Ve všech porovnávaných letech byl na 1. stupni vyšší podíl žáků než na 2. stupni. Podíl žáků na 1. stupni v Ústeckém kraji byl v mezikrajovém srovnání čtvrtý nejnižší v pomyslném žebříčku hodnot, zatímco podíl na 2. stupni byl druhý nejvyšší. Na prvním stupni vykazovali nejvyšší podíl žáků ve Středočeském kraji a nejnižší v Kraji Vysočina. Podíl žáků, plnících základní školní docházku na nižších ročních středních škol se v Ústeckém kraji pohyboval v rozmezí od 3,2 % ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017 do 3,6 % ve školním roce 2009/2010. V mezikrajovém srovnání byl podíl v roce 2016/2017 třetí nejnižší po Libereckém a Zlínském kraji. Nejvyšší podíl žáků na nižším stupni oborů víceletých gymnázií a ostatních nižších středních škol byl v Hl. m. Praze (8 %).

Graf 2.6 Žáci plnící povinnou školní docházku podle druhu školy v Ústeckém kraji

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

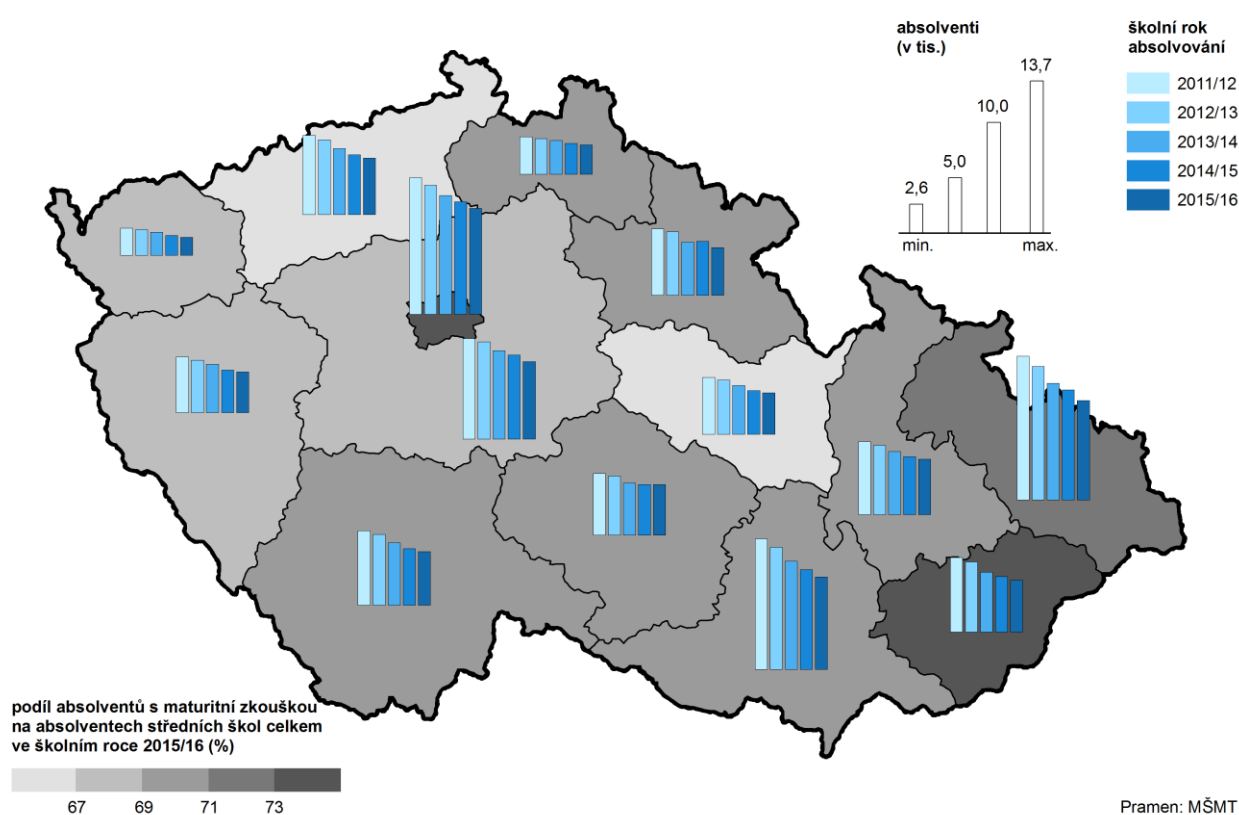


Střední školy

Střední školy v České republice poskytují sekundární stupeň vzdělání, který následuje většinou po ukončení 9. třídy základní školy (primární stupeň). Kromě klasických 3 nebo 4letých středních škol školská soustava zahrnuje i zvláštní, víceleté střední školy - osmiletá gymnázia, do kterých přecházejí žáci zpravidla bezprostředně po 5. třídě (po prvním stupni) základní školy nebo i po 7. třídě (šestileté gymnázium). Střední školy v Česku poskytují buď všeobecné střední vzdělání nebo odborné střední vzdělání. Všeobecné střední vzdělání zajišťují na úrovni úplného středního vzdělání gymnázia. Odborné střední vzdělání zajišťují buď střední odborná učiliště (střední odborné vzdělání) nebo střední odborné školy (úplné střední odborné vzdělání).

Podíl absolventů škol s maturitní zkouškou v porovnání s absolventy středních škol celkem ve školním roce 2015/2016 znázorňuje následující kartogram. Podíl absolventů s maturitní zkouškou v Ústeckém kraji dosáhl 66,7 % a byl v porovnání s ostatními kraji druhý nejnižší po Pardubickém kraji. Nejvyšší zastoupení absolventů s maturitou měli v Hl. m. Praze (80,6 %) a ve Zlínském kraji (73,4 %).

Absolventi středních škol podle krajů za školní roky 2011/12–2015/16



Ve všech krajích včetně Ústeckého klesá z dlouhodobého pohledu počet studentů na středních školách. V Ústeckém kraji se za posledních 10 let snížil počet žáků ve středních školách o více než 12,2 tisíc, tj. téměř o 27 %. U dívek, které představovaly zhruba polovinu žáků, byl pokles ještě vyšší (více než 28 %). Postupné snižování se projevilo, s výjimkou středního vzdělávání (nárůst téměř o 15 %), ve všech ostatních druzích středních škol. K nejvýraznějšímu poklesu došlo u nástavbového studia (téměř o 64 %). Nejnižší pokles (o necelých 10 %) zaznamenalo střední všeobecné vzdělávání s maturitní zkouškou (gymnázia). Zájem o střední vzdělávání s výučním listem se proti školnímu roku 2007/2008 snížil o více než čtvrtinu a o střední odborné vzdělávání s maturitní zkouškou téměř o 29 %.

V dlouhodobém poklesu počtu nově přijatých žáků do 1. ročníku středních škol se projevuje mimo jiné i populační vývoj za posledních 20 až 25 let. Zatímco ve školním roce 2007/2008 končilo v Ústeckém kraji základní školní docházku téměř 9,5 tisíc žáků, ve školním roce 2015/2016 byl tento počet zhruba o čtvrtinu nižší (o 2,3 tisíc). Počet nově přijatých žáků do prvního ročníku středních škol za posledních 10 let poklesl o více než 30 %.

Střední školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	45 201	44 942	44 772	43 317	40 438	37 862	35 940	34 447	33 474	32 991
z toho dívky (%)	50,6	50,4	49,8	49,2	49,7	49,9	49,9	50,0	50,0	49,7
z toho v denní formě vzdělávání (%)	92,1	92,1	91,6	91,5	92,9	93,4	93,6	94,6	94,8	95,2
v tom podle druhu vzdělávání (%):										
střední vzdělávání střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾	0,4	0,5	0,6	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (všeobecné) střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾	25,2	24,4	24,2	24,0	24,3	25,3	25,6	26,1	26,1	25,8
nástavbové studium	20,1	20,3	20,0	20,0	20,9	21,6	22,6	23,2	24,2	24,8
Nově přijatí do 1. ročníku	13 678	13 663	13 235	12 115	10 970	10 332	10 041	9 612	9 530	9 518
Absolventi	9 102	9 124	8 653	8 012	7 576	7 155	6 305	5 713	5 379	.
v tom podle druhu vzdělávání (%):										
střední vzdělávání střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾	1,1	0,4	0,6	1,0	1,1	0,7	0,9	0,8	1,1	.
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (všeobecné) střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾	29,9	27,4	24,5	30,4	29,1	29,2	31,7	31,8	32,1	.
nástavbové studium	15,5	16,6	18,2	18,2	20,1	19,2	21,4	21,6	23,6	.
	41,5	43,8	45,6	41,9	42,3	44,2	40,9	41,2	40,2	.
	12,0	11,7	11,0	8,4	7,3	6,8	5,0	4,6	2,9	.

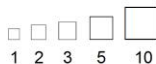
¹⁾ včetně zkráceného studia

Střední školy, konzervatoře a vyšší odborné školy podle obcí Ústeckého kraje ve školním roce 2015/16

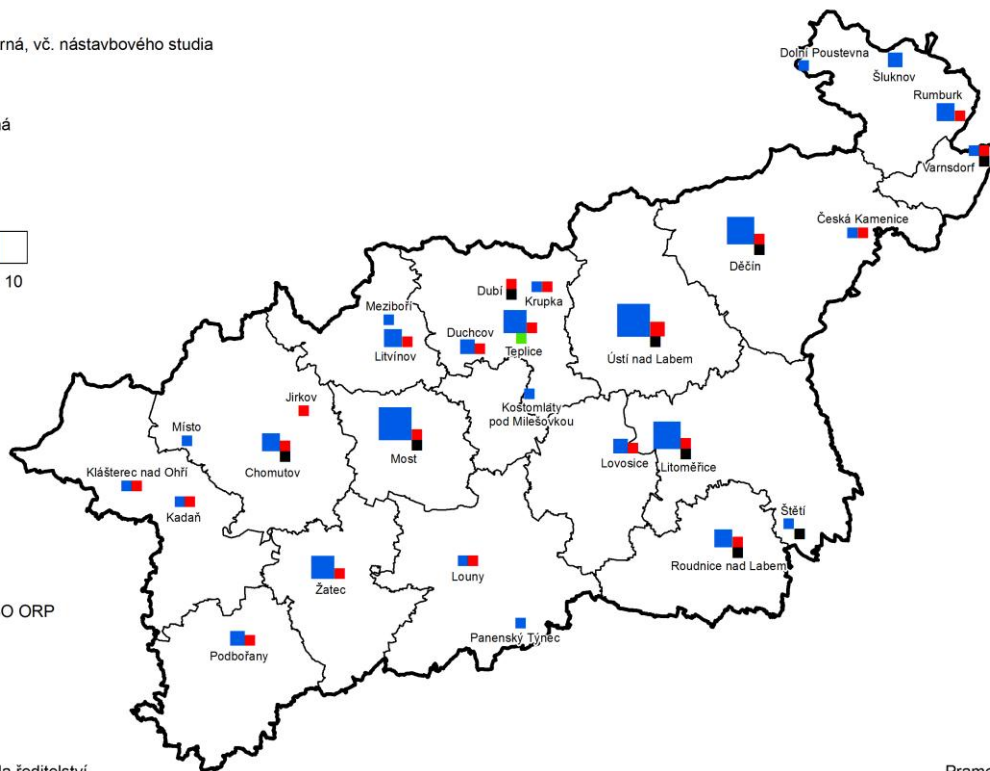
druh školy

- střední odborná, vč. nástavbového studia
- gymnázium
- konzervatoř
- vyšší odborná

počet škol



hranice SO ORP



Pozn.: podle sídla ředitelství

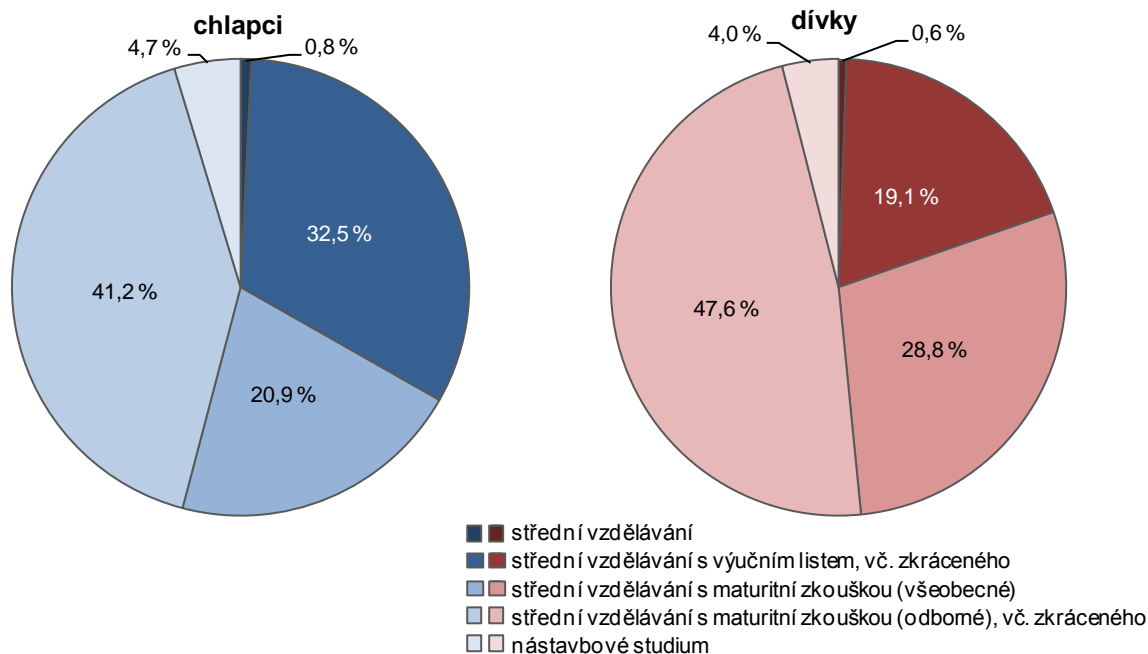
Pramen: MŠMT, ČSÚ



Nejvyšší podíl žáků u obou pohlaví navštěvuje střední všeobecné vzdělávání s maturitní zkouškou (vč. zkráceného studia). U chlapců je druhým nejrozšířenějším druhem studia střední vzdělávání s výučním listem, u dívek je to střední všeobecné vzdělávání s maturitní zkouškou, které je u chlapců na třetím místě. U dívek je třetí nejnavštěvovanější střední vzdělávání s výučním listem.

Graf 2.7 Žáci středních škol podle pohlaví a druhu vzdělávání v Ústeckém kraji ve školním roce 2016/17

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



Podíl žáků v denní formě studia středních škol se v posledních deseti letech postupně zvyšoval – z 92,1 % ve školním roce 2007/2008 na 95,2 % v roce 2016/2017. Z pohledu jednotlivých věkových skupin rostl podíl studentů ve všech ostatních věkových skupinách s výjimkou skupiny 15 až 19letých.

V ostatních formách studia se podíl studujících s postupem let snižoval ze 7,9 % ve školním roce 2007/2008 na 4,8 % ve školním roce 2016/2017. Z pohledu věku studentů, rostl podíl 20–24letých a klesal podíl 25letých a starších.

Střední školy – žáci podle formy vzdělávání a věku

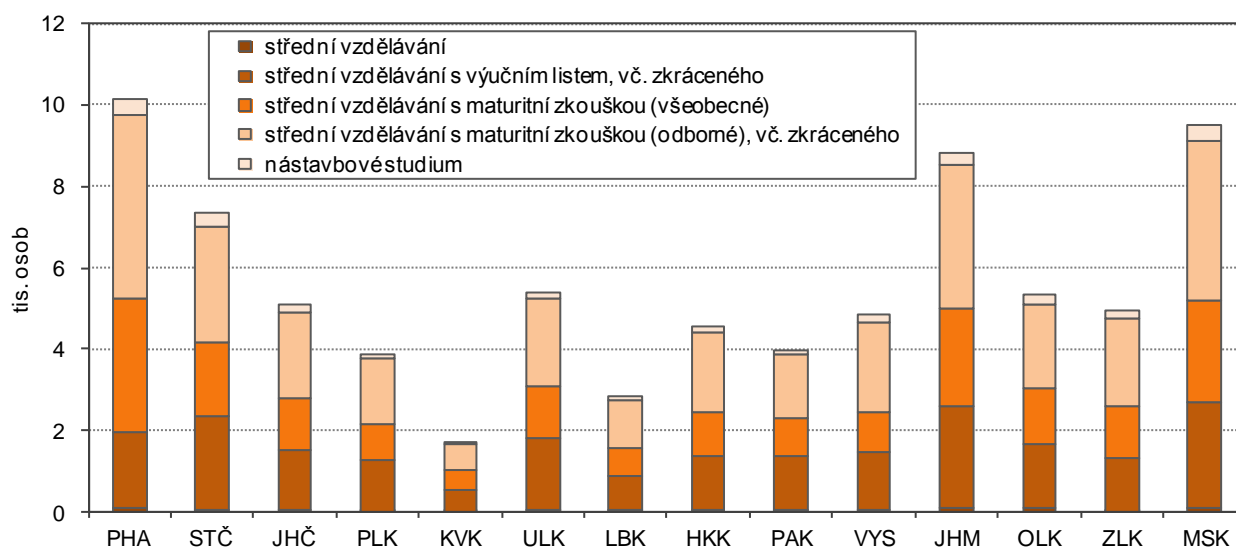
Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci v denní formě vzdělávání	41 650	41 397	41 005	39 642	37 579	35 382	33 648	32 581	31 730	31 396
v tom ve věku (%):										
do 14 let	5,5	5,4	5,4	5,4	5,9	6,1	6,4	6,6	6,7	6,9
15–19 let	89,7	89,6	89,4	88,2	86,6	85,3	83,5	83,4	84,4	85,0
20–24 let	4,5	4,5	4,8	5,8	6,8	7,9	9,3	9,1	7,7	6,9
25 let a starší	0,3	0,4	0,4	0,5	0,7	0,7	0,9	0,9	1,1	1,2
Žáci v ostatních formách vzdělávání	3 551	3 545	3 767	3 675	2 859	2 480	2 292	1 866	1 744	1 595
z toho ve věku (%):										
20–24 let	16,5	17,1	16,3	16,3	15,3	16,1	20,3	19,2	20,0	19,6
25 let a starší	80,0	79,5	80,6	81,0	82,3	80,8	77,1	77,9	76,9	77,1

Ve školním roce 2015/2016 dokončilo studium na středních školách v Ústeckém kraji celkem 5 379 žáků. Nejvyšší podíl z celkovém počtu absolventů zaujímalo střední odborné vzdělávání s maturitní zkouškou (40,2 %), druhé v pořadí bylo střední vzdělávání s výučním listem (32,1 %), třetí pak střední všeobecné vzdělávání s maturitou (23,6 %). Nástavbové studium a střední vzdělávání se na celkovém počtu absolventů podílelo 2,9 resp. 1,1 procenty.

Graf 2.8 Absolventi středních škol podle druhu vzdělávání a krajů ve školním roce 2015/16

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



V mezikrajovém srovnání byl podíl absolventů středního vzdělávání na celkovém počtu absolventů v Ústeckém kraji třetí nejvyšší po Královéhradeckém a Olomouckém kraji. Střední vzdělávání s výučním listem se umístilo rovněž na třetím nejvyšším pomyslném žebříčku po Pardubickém a Plzeňském kraji. Podíl absolventů středního všeobecného vzdělávání s maturitou byl mezi kraji čtvrtý nejnižší po Kraji Vysočina, Plzeňském, a Královéhradeckém kraji. Šestý nejnižší mezi kraji byl podíl středního odborného vzdělávání s maturitou a druhý nejnižší (po Pardubickém kraji) byl podíl absolventů v nástavbovém studiu.

Gymnázia poskytují ve svých studijních oborech střední všeobecné vzdělávání s maturitou. Na území Ústeckého kraje bylo ve třech posledních letech celkem 22 škol. Počet studentů gymnázií se na celkovém počtu žáků středních škol v Ústeckém kraji podílel zhruba čtvrtinou. Republikový průměr byl o 5,6 p.b. vyšší. Více než polovinu na celkovém počtu studentů gymnázií v kraji představovaly dívky. Většina žáků studovala v denní formě vzdělávání. Nadpoloviční většina z celkového počtu studujících navštěvovala 8letá gymnázia, více než dvě pětiny obsazovali studenti 4letého studia a nejmenší podíl zaujímali studenti v 6letých oborech gymnázií.

Střední školy vyučující obory gymnázií

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	9 063	9 105	8 962	8 644	8 453	8 193	8 111	8 005	8 103	8 182
z toho dívky (%)	60,1	60,2	59,3	58,0	58,3	58,0	57,7	57,7	57,8	57,7
z toho v denní formě vzdělávání (%)	99,0	99,2	99,0	99,3	99,4	99,5	99,3	99,7	99,6	99,7
v tom podle délky vzdělávání (%):										
4 roky	43,2	44,0	43,5	42,8	42,1	41,3	40,9	40,9	41,7	42,1
6 let	2,5	2,5	2,6	2,7	2,7	2,8	2,5	2,3	2,3	2,1
8 let	54,3	53,5	54,0	54,6	55,3	55,9	56,6	56,8	56,0	55,7
Nově přijatí do 1. ročníku	1 611	1 720	1 613	1 529	1 432	1 444	1 532	1 495	1 519	1 547
Absolventi	1 407	1 516	1 576	1 457	1 525	1 372	1 352	1 236	1 272	.
v tom podle délky vzdělávání (%):										
4 roky	58,2	60,8	62,2	58,7	62,3	58,1	59,1	57,4	56,7	.
6 let	3,7	1,6	1,8	2,1	2,0	3,8	3,5	2,3	2,5	.
8 let	38,1	37,6	36,0	39,3	35,7	38,1	37,4	40,4	40,8	.

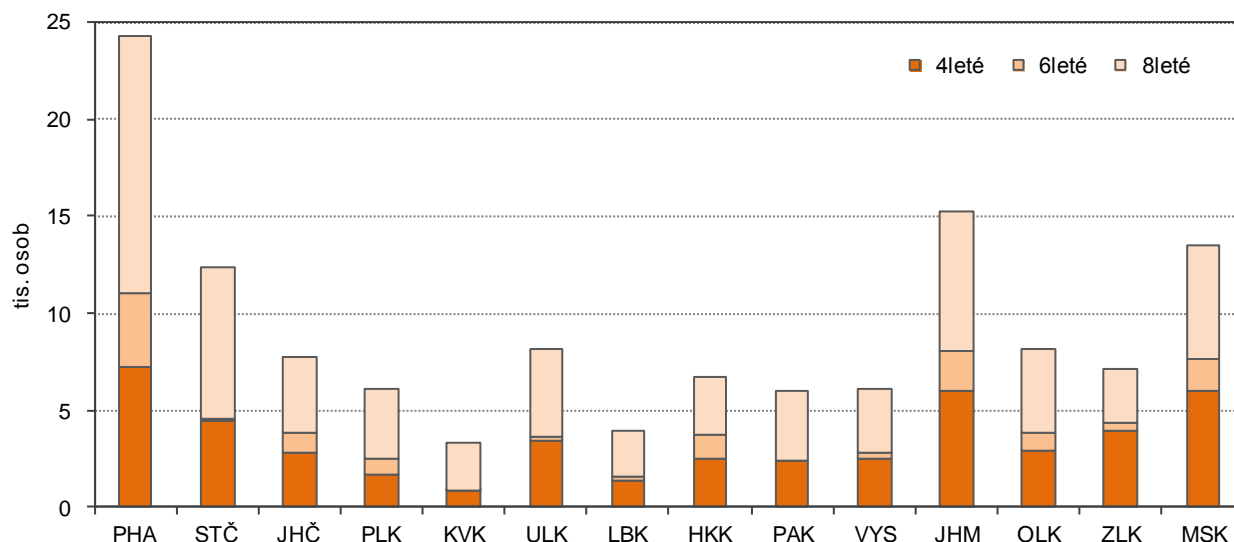
Osmileté studijní obory gymnázií měly ve školním roce 2016/2017 převahu ve většině krajů, pouze ve Zlínském a Moravskoslezském kraji byly nejobsazovanější 4leté obory. Z mezikrajského srovnání podílu studentů podle délky studia se Ústecký kraj u čtyřletého gymnázia umístil na třetím nejvyšším místě po krajích s touto převažující délkou studia. Podíl studentů na 6letých gymnáziích byl v Ústeckém kraji druhý nejnižší (po Středočeském kraji) ze 13 krajů s touto délkou studia (v Pardubickém kraji tato forma nebyla).



Ústecký podíl studentů v 8letých gymnáziích byl v porovnání s ostatními kraji šestý nejvyšší po Karlovarském, Středočeském, Pardubickém, Libereckém a Plzeňském kraji.

Graf 2.9 Žáci gymnázií podle délky vzdělávání a krajů ve školním roce 2016/17

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



Počet přijímaných žáků do 1. ročníku gymnázia se v posledních dvou letech v Ústeckém kraji postupně zvyšoval a ve školním roce 2016/2017 bylo přijato 1 547 žáků, což představuje meziroční nárůst 2 %.

Střední školy vyučující obory odborného vzdělání zahrnují střední vzdělávání, střední vzdělávání s výučním listem, střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné a všeobecné), zkrácené studium střední s výučním listem a zkrácené střední vzdělávání s maturitní zkouškou.

Střední školy vyučující obory odborného vzdělání bez nástavbového studia

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	32 204	31 810	31 862	30 790	28 933	27 070	25 649	24 587	23 822	23 381
Nově přijatí do 1. ročníku	10 108	9 920	9 756	8 671	8 233	7 663	7 503	7 237	7 274	7 241
Absolventi	6 604	6 537	6 122	5 881	5 495	5 300	4 637	4 216	3 952	.
Střední vzdělávání										
Žáci celkem	191	223	257	311	247	204	188	186	207	219
z toho dívky (%)	55,5	54,3	53,3	52,7	54,3	47,5	47,9	48,9	48,8	42,0
z toho v denní formě vzdělávání (%)	100,0	70,4	77,0	77,2	87,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Nově přijatí do 1. ročníku	99	108	168	165	110	116	107	93	106	107
Absolventi	104	39	56	81	86	48	56	45	60	.
Střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾										
Žáci celkem	11 405	10 958	10 854	10 402	9 825	9 579	9 207	8 989	8 745	8 515
z toho dívky (%)	36,7	36,1	35,6	34,8	35,3	35,8	36,1	36,4	37,3	36,8
z toho v denní formě vzdělávání (%)	100,0	100,0	99,7	99,5	99,2	99,3	98,9	99,5	99,1	99,0
Nově přijatí do 1. ročníku	4 185	4 149	3 904	3 517	3 430	3 347	3 213	3 217	3 253	3 131
Absolventi	2 719	2 503	2 123	2 439	2 207	2 087	2 000	1 816	1 729	.
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾										
Žáci celkem	20 608	20 629	20 751	20 077	18 861	17 287	16 254	15 412	14 870	14 647
z toho dívky (%)	54,3	54,0	53,4	53,2	53,3	53,9	53,9	53,9	53,4	53,3
z toho v denní formě vzdělávání (%)	94,4	95,2	94,8	94,7	94,8	95,2	94,7	95,5	95,3	95,5
Nově přijatí do 1. ročníku	5 824	5 663	5 684	4 989	4 693	4 200	4 183	3 927	3 915	4 003
Absolventi	3 781	3 995	3 943	3 361	3 202	3 165	2 581	2 355	2 163	.

¹⁾ včetně zkráceného studia

Na celkovém počtu žáků středních škol, které vyučují obory odborného vzdělávání (bez nástavbového studia) se největším procentem podílejí žáci středního odborného vzdělávání s maturitou (včetně zkráceného studia). Ve školním roce 2016/2017 představovali 62,6 %, více než třetinou (36,4 %) se podíleli žáci středního vzdělávání s výučním listem (včetně zkráceného studia) a pouze necelým 1 % žáci navštěvující střední vzdělání. Nejvyšší podíl dívek z počtu žáků příslušného druhu vzdělávání byl v oboru s maturitou (více než polovina), nejnižší podíl dívek navštěvoval obory s výučním listem. Ve všech třech oborech středních odborných škol převládala denní forma studia, u středního vzdělávání byla v posledních pěti letech stoprocentní. Počet žáků přijatých do 1. ročníku se v posledních dvou letech zvýšil u středního vzdělávání, v oborech s maturitou zaznamenal nárůst v posledním školním roce a v oborech s výučním listem meziročně neustále klesá.

Nástavbové studium je určeno pro absolventy některého druhu středních škol, je poskytováno jak denní, tak dálkovou nebo jinou formou. Podíl denní formy vzdělávání se v Ústeckém kraji pohyboval mezi 37 až 44 %. Celkový počet žáků této formy studia se postupně snižuje, převažující skupinou byli ve všech porovnávaných letech chlapci. Poměrně výrazně se snížil počet nově přijatých žáků do 1. ročníku, proti školnímu roku 2007/2008 dosahoval v posledním školním roce pouze 36,3 %.

Střední školy vyučující obory nástavbového studia

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	3 934	4 027	3 948	3 883	3 052	2 599	2 180	1 855	1 549	1 428
z toho dívky (%)	49,2	48,6	47,4	47,8	49,4	50,8	49,4	49,5	48,4	45,7
z toho v denní formě vzdělávání (%)	41,7	40,0	36,7	37,4	43,7	40,9	41,7	40,4	39,1	42,0
Nově přijatí do 1. ročníku	1 959	2 023	1 866	1 915	1 305	1 225	1 006	880	737	730
Absolventi	1 091	1 071	955	674	556	483	316	261	155	.

Konzervatoře

Na území Ústeckého kraje se nachází jedna konzervatoř, na které ve školním roce 2016/2017 studovalo celkem 232 žáků. Jejich počet se v posledních pěti letech postupně zvyšoval a zároveň rostl i podíl dívek. Od roku 2010 se postupně snižuje podíl studujících v denní formě vzdělávání. V průběhu porovnávaného období výrazně klesal počet absolventů.

Konzervatoře

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	257	212	204	195	184	195	213	220	227	232
z toho dívky (%)	47,1	52,4	52,9	54,4	50,5	51,3	58,2	60,9	59,0	61,2
z toho v denní formě vzdělávání (%)	68,1	70,3	73,5	71,3	68,5	67,7	60,6	60,5	58,6	59,5
Nově přijatí do 1. ročníku	42	32	54	33	35	53	50	48	48	46
Absolventi	51	43	17	13	23	19	17	25	14	.

Vyšší odborné a vysoké školy

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon povolání. V praxi to znamená profesně zaměřené vzdělávání pro absolventy středního vzdělání s maturitní zkouškou s důrazem na aplikační stránku studia – na dovednostech a kompetencích uplatnitelných v příslušném relativně vysoce kvalifikovaném povolání podloženém nezbytným teoretickým základem. Sektor vyššího odborného vzdělávání je počítán do terciárního, nevysokoškolského sektoru vzdělávání.

Na území Ústeckého kraje bylo v letech 2007 a 2008 celkem 10 vyšších odborných škol, v následujících sedmi letech pak 9 škol a ve školním roce 2016/2017 poskytovalo vyšší odborné vzdělání 8 škol. Do roku 2013 se počet studentů zvyšoval, v dalších letech postupně klesal a v loňském školním roce navštěvovalo vyšší odborné školy v kraji 1 701 studentů. Z celkového počtu byly v posledních třech letech více než tři čtvrtiny žen.



Vyšší odborné školy

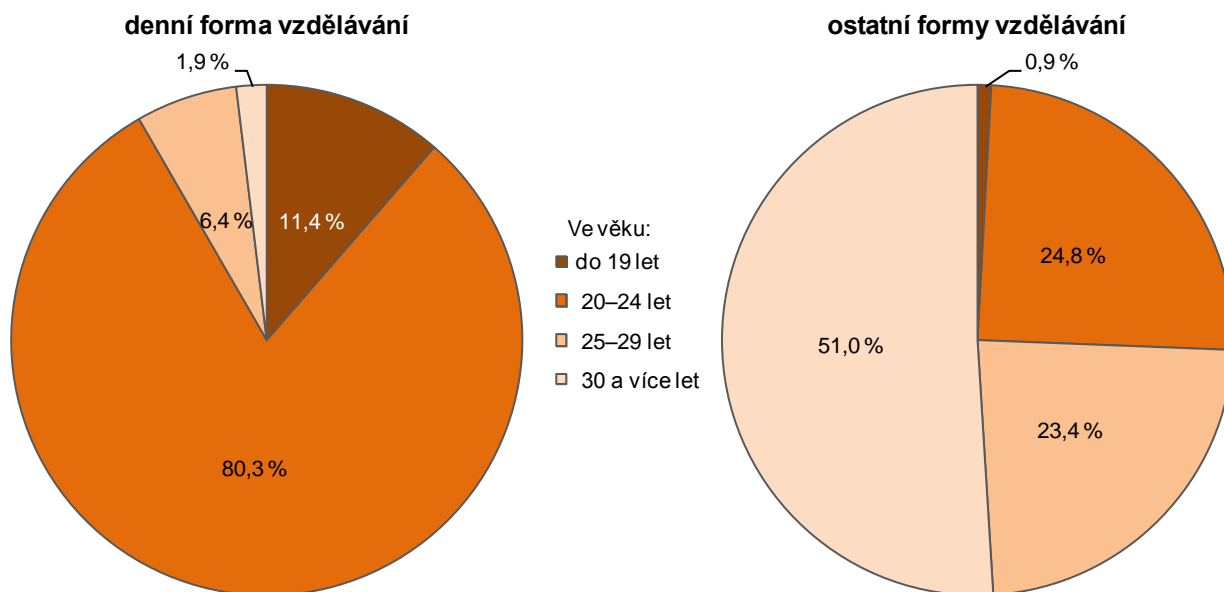
Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Studenti celkem	1 479	1 570	1 924	2 149	2 286	2 369	2 407	2 302	2 076	1 701
z toho ženy (%)	68,9	71,1	73,2	71,8	71,3	73,4	74,6	76,2	77,5	76,1
z toho v denní formě vzdělávání (%)	83,3	78,9	71,7	69,2	64,4	59,8	59,7	57,5	54,7	52,2
v tom ve věku (%):										
do 19 let	12,5	13,1	11,7	10,5	7,9	8,3	7,2	6,7	5,6	6,3
20–24 let	69,3	65,0	59,6	57,9	59,5	58,5	60,5	57,3	56,6	53,7
25–29 let	6,0	6,0	7,8	9,4	8,6	8,8	9,8	10,9	12,1	14,5
30 a více let	12,2	15,9	20,6	22,2	24,0	24,4	22,5	25,0	25,7	25,3
Nově přijatí do 1. ročníku	659	774	972	967	1 004	1 118	1 099	942	841	689
Absolventi	358	298	340	409	560	504	460	500	464	.

Většina studentů navštěvovala denní formu vzdělávání, i když jejich podíl se v kraji s postupem let snižoval. V loňském školním roce představovalo denní studium v Ústeckém kraji 52,2 %. V porovnání s ostatními kraji to byl nejnižší podíl ze všech. Proti republikovému průměru byl podíl studentů v denní formě studia v kraji nižší o 15,4 p.b. Zastoupení studentů podle věkových skupin je v jednotlivých formách studia rozdílné. Zatímco denní formu studia upřednostňují z více než 80 % studenti ve věku 20–24 let, v ostatních formách vzdělávání mají nejvyšší zastoupení studenti ve věku 30 a více let a zhruba stejným dílem – necelou čtvrtinou – se na celkovém počtu studentů ostatních forem studia podílejí věkové skupiny 20 až 24letých a 25 až 29letých.

Graf 2.10 Studenti vyšších odborných škol podle formy vzdělávání a věku v Ústeckém kraji ve školním roce 2016/17

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

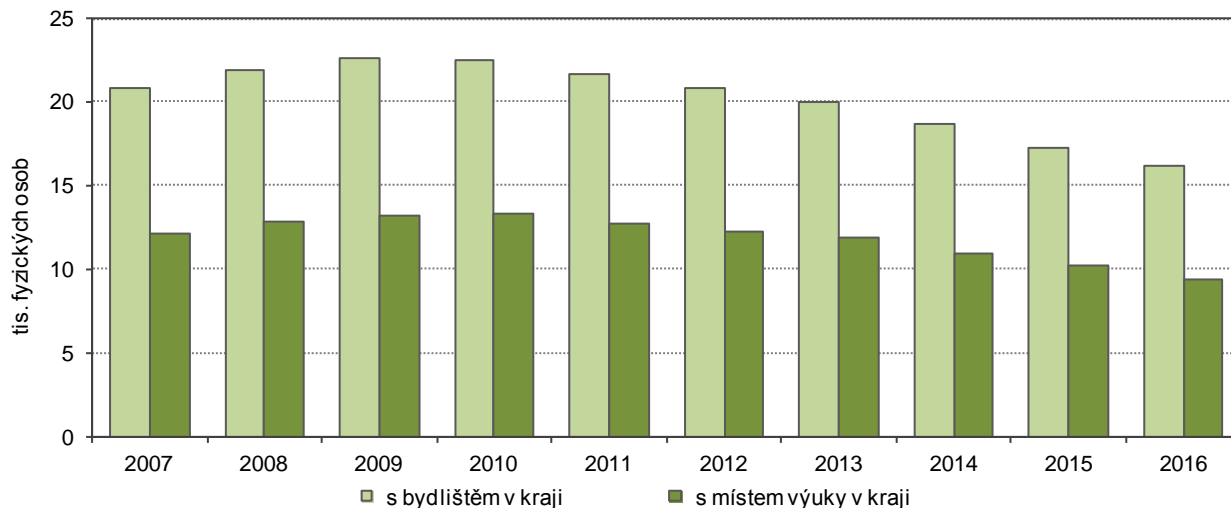


Počet nově přijatých studentů do 1. ročníku se do roku 2012 zvyšoval, v následujících letech postupně klesal. Nejvyšší počet studentů na vyšších odborných školách absolvoval v roce 2012.

Vysoké školství je na území Ústeckého kraje zastoupené 2 vysokými školami. Z toho jedna je veřejná - Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (UJEP) s 8 fakultami a jedna soukromá - Vysoká škola aplikované psychologie, s. r. o., Terezín. V roce 2016 studovalo na těchto školách celkem 9 651 studentů, z toho v prezenční formě studia 58,5 %. Podíl byl třetí nejnižší mezi kraji po Karlovarském a Zlínském kraji. Nejvyšší podíl studentů v prezenční formě studia byl v Jihomoravském a Plzeňském kraji (83,6 resp. 82,1 %). Z celkového počtu studentů na vysokých školách v Ústeckém kraji bylo 9 427 (tj. 97,7 %) se státním občanstvím ČR.

Graf 2.11 Studenti veřejných a soukromých vysokých škol (státního občanství ČR) v Ústeckém kraji

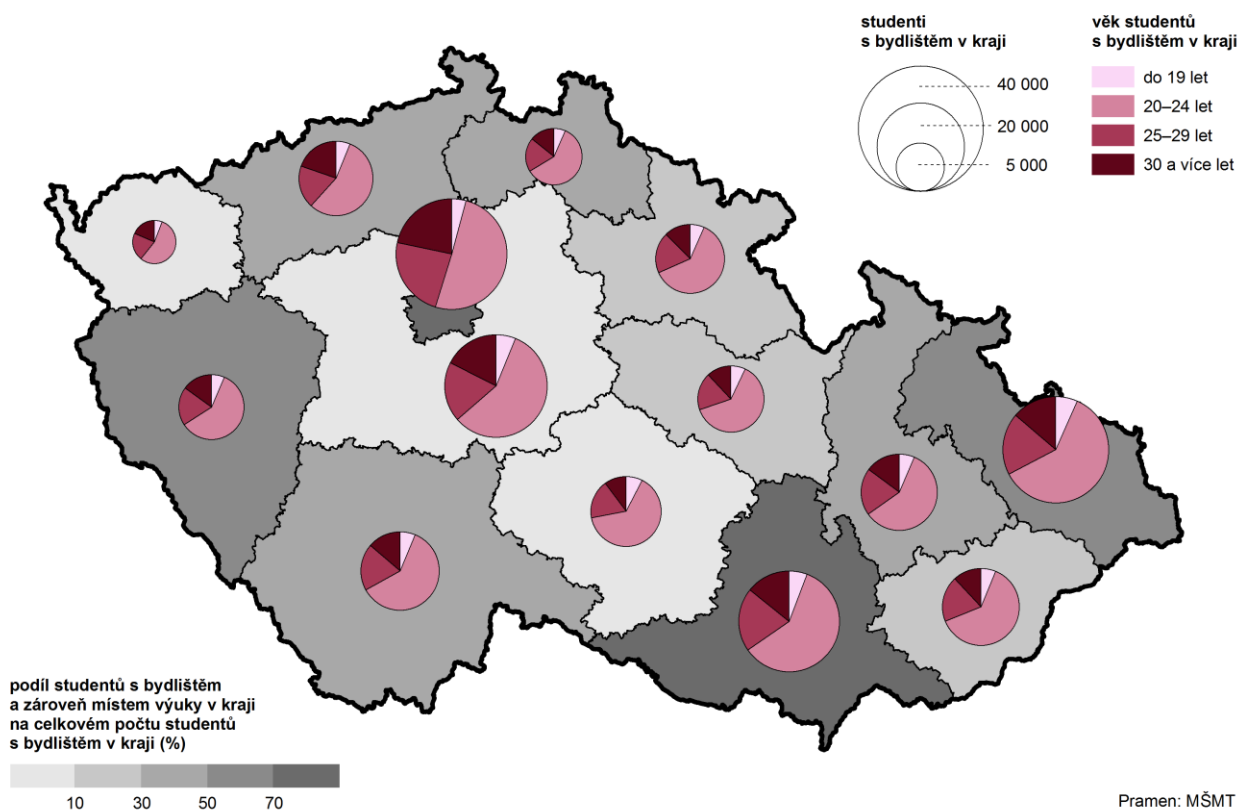
Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



Na vysokých školách v rámci celé České republiky studovalo celkem 16 343 studentů **s bydlištěm v Ústeckém kraji**, z toho bylo 16 152, tj. 98,8 % se státním občanstvím ČR. Většinu z celkového počtu studujících na vysokých školách tvořily ženy. Prezenční formu studia preferovalo ve všech porovnávaných letech více než 60 % studentů. Podíl studentů veřejných a soukromých vysokých škol s bydlištěm v Ústeckém kraji s prezenční formou studia obsadil v roce 2016 v porovnání s ostatními kraji nejnižší příčku. Nejvyšší podíl registrovali v Kraji Vysočina (78,9 %).

Podíl studentů se státním občanstvím ČR, kteří měli v Ústeckém kraji své bydliště a zároveň zde navštěvovali vysokou školu byl v roce 2016 celkem 39,8 %, tento podíl byl sedmý nejvyšší mezi kraji. Nejméně těchto studentů, pouze 3,3 %, vykazovali ve Středočeském kraji a naproti tomu nejvyšší podíl registrují v Hl. m. Praze (87,5 %) a v Jihomoravském kraji (76 %).

Studenti veřejných a soukromých vysokých škol (státního občanství ČR) podle krajů k 31. 12. 2016



Veřejné a soukromé vysoké školy – studenti státního občanství ČR

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Studenti státního občanství ČR¹⁾	20 815	21 960	22 646	22 545	21 690	20 849	19 985	18 736	17 247	16 152
z toho ženy (%)	54,6	56,0	56,5	57,1	56,9	57,1	56,9	57,4	57,4	57,2
z toho v prezenční formě studia (%)	61,0	60,7	62,0	64,2	66,5	67,6	68,9	68,7	69,3	68,6
v tom podle typu studijního programu (%):										
bakalářský	65,8	66,7	66,7	66,4	66,0	65,9	65,1	64,0	63,7	63,0
magisterský	17,3	13,1	10,8	9,1	8,4	7,4	7,3	7,7	8,2	8,6
magisterský navazující	13,6	17,1	19,2	21,0	22,0	23,1	23,9	24,3	23,8	24,2
doktorský	4,4	4,2	4,3	4,4	4,4	4,4	4,3	4,6	4,8	4,9
v tom ve věku (%):										
do 19 let	7,4	6,8	6,8	7,0	6,4	6,6	5,9	5,3	5,5	6,1
20–24 let	51,2	51,4	51,9	53,5	55,4	56,4	57,5	56,8	56,9	55,6
25–29 let	18,6	17,8	17,5	16,9	16,8	16,5	16,7	17,8	18,1	18,7
30 a více let	22,7	24,0	23,9	22,6	21,4	20,4	19,9	20,1	19,5	19,6

¹⁾ s bydlištěm v kraji; ve fyzických osobách, tj. každý student je uveden jen jednou, celkový počet studentů tak nemusí souhlasit se součty za jednotlivé typy studijních programů

Převažujícím typem studia u studentů se státním občanstvím ČR a s bydlištěm v Ústeckém kraji byl bakalářský studijní program, i když se jeho podíl postupně snižoval. Naproti tomu se zvyšoval podíl magisterského navazujícího studia z necelých 14 % v roce 2007 na více než 24 %. Pokles proti roku 2007 zaznamenal podíl studentů v magisterském (nenavazujícím) studijním programu. Naproti tomu mírně se zvýšil podíl doktorského typu studia. Nadpoloviční většina studentů byla ve věkové skupině 20–24 let. V průběhu posledních 10 let se snižoval podíl studentů do 19 let i podíl studentů ve věku 30 a více let.

Veřejné a soukromé vysoké školy – absolventi státního občanství ČR

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Absolventi státního občanství ČR¹⁾	3 608	4 119	4 839	5 045	5 234	5 202	4 914	4 633	4 302	3 948
z toho ženy (%)	55,1	58,1	58,8	61,1	62,3	61,6	63,7	62,9	61,1	62,5
z toho v prezenční formě studia (%)	65,6	60,6	59,6	59,9	59,9	63,3	65,6	65,9	67,9	69,8
v tom podle typu studijního programu (%):										
bakalářský	55,3	59,2	58,4	60,5	56,6	57,2	58,8	55,3	55,6	56,4
magisterský	23,2	19,2	13,7	10,1	7,6	7,6	5,2	5,4	4,8	5,0
magisterský navazující	19,2	19,8	26,5	28,2	34,2	33,8	34,6	37,6	38,0	37,0
doktorský	2,3	2,0	1,6	1,3	1,8	1,5	1,5	1,7	1,7	1,7

¹⁾ s bydlištěm v kraji; ve fyzických osobách, tj. každý absolvent je uveden jen jednou, celkový počet absolventů tak nemusí souhlasit se součty za jednotlivé typy studijních programů

Na celkovém počtu absolventů vysokých škol se státním občanstvím ČR se ženy podílejí se vzrůstajícím procentem, rovněž se zvyšuje podíl absolventů v prezenční formě studia. Na celkovém počtu absolventů se více než polovinou podíleli studenti bakalářského studijního programu, rostl podíl absolventů navazujícího magisterského studijního programu a naproti tomu klesal podíl magisterského nenavazujícího programu a doktorského studijního programu.

Domovy mládeže, internáty, stravovací zařízení

Pro žáky a studenty škol na území Ústeckého kraje bylo ve školním roce 2016/2017 k dispozici ubytování ve 4 internátech a 24 domovech mládeže. Domovy mládeže byly zřízeny jednak při škole (celkem 23) a jednak samostatné (1 zařízení). V internátech bylo ubytováno celkem 103 osob, z toho bylo 59 žáků základních škol (57,3 %) a 44 studentů středních škol (42,7 %). Z celkového počtu ubytovaných byly více než tři čtvrtiny zdravotně postižení (v ČR téměř 90 %). V porovnání s průměrem za celou ČR byl podíl ubytovaných žáků základních škol v kraji vyšší o 17 p.b., zatímco podíl studentů středních škol byl

o 12,9 p.b. v kraji nižší. Kromě toho bylo z celkového počtu ubytovaných v internátech v rámci ČR - 2,8 % dětí mateřských škol, 0,2 % dětí přípravného stupně a 1,1 % studentů konzervatoří.

V domovech mládeže na území Ústeckého kraje bylo v loňském školním roce ubytováno celkem 1 635 žáků a studentů, z toho 37 žáků základních škol (2,3 % z celkového počtu ubytovaných). Většinu (87,5 %) tvořili studenti středních škol, studenti konzervatoří představovali 4,8 % a studenti vyšších odborných škol se na počtu ubytovaných podíleli 5,4 %. Z celkového počtu ubytovaných byli, stejně jako v celé ČR, 2 % zdravotně postižení. V porovnání s celou ČR byl v domovech mládeže v kraji nižší podíl dívek (kraj 51,7 %, ČR 52,4 %) a o 5 p.b. nižší podíl studentů středních škol. Naproti tomu byl v Ústeckém kraji vyšší podíl žáků základních škol (o 1,4 p.b.), studentů konzervatoří (o 2,3 p.b.) a vyšších odborných škol (o 1,2 p.b.).

Ve stravovacích zařízeních na území Ústeckého kraje se ve školním roce 2016/2017 pravidelně stravovalo celkem 117 890 osob, z toho bylo 93 779 dětí, žáků a studentů, tj. 79,5 %, zbývající část tvořili ostatní pravidelně stravovaní vč. pracovníků škol a školských zařízení. Nejvyšší podíl strávníků registrovali v mateřských školách (99,8 %). Druhý nejvyšší podíl strávníků měl 1. stupeň základních škol (73,4 %), žáci 2. stupně ZŠ se ve stravovacích zařízeních kraje pravidelně stravovali ze 67,1 %. Z celkového počtu studentů středních škol navštěvovalo stravovací zařízení 37,4 %, u konzervatoří se jednalo o 42,7 % studentů a u vyšších odborných škol to bylo 17 % studentů VOŠ.

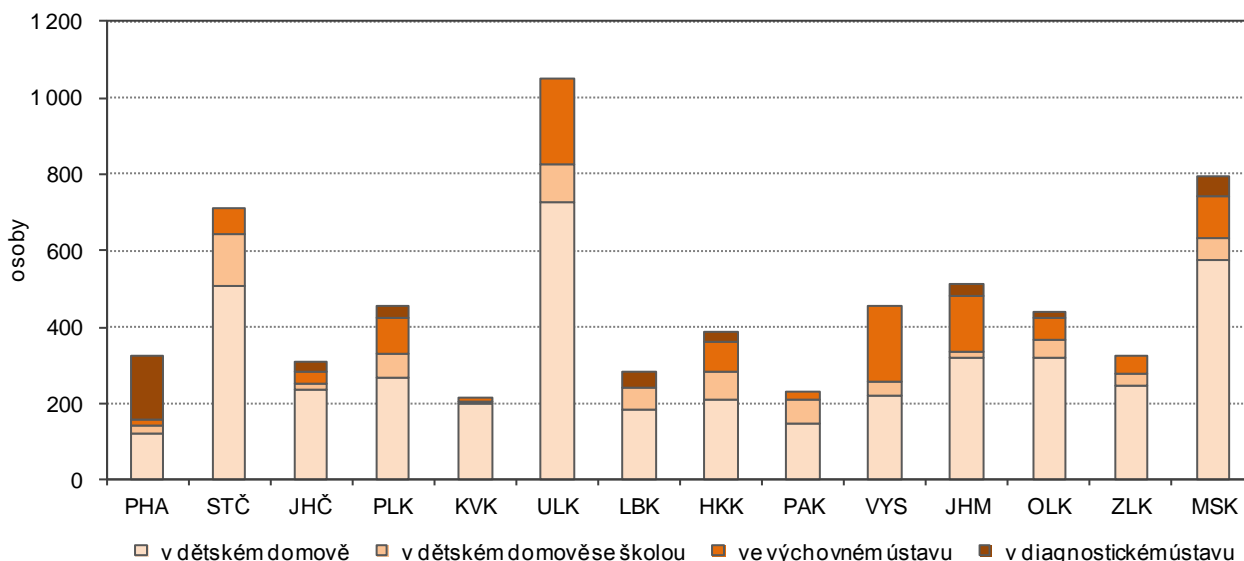
Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy – dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy, výchovné ústavy

V ústavní (institucionální) péči jsou v České republice jednak děti s nařízenou ústavní nebo ochrannou výchovou, děti, které byly soudem svěřeny do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, a dále děti, které byly do péče zařízení svěřeny rodiči (respektive osobami odpovědnými za výchovu dítěte). Institucionální péče v podmínkách ČR spadá do gesce tří ministerstev - Ministerstva zdravotnictví ČR (dětské domovy pro děti do tří let), Ministerstva školství ČR (diagnostické ústavy, dětské domovy, dětské domovy se školou a výchovné ústavy) a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (domovy pro osoby se zdravotním postižením a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc). V následující části se budeme zabývat zařízeními, která spadají pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Na území Ústeckého kraje se nachází celkem 26 zařízení s ústavní péčí pro děti a mládež, z toho je 17 dětských domovů, 4 dětské domovy se školou a 5 výchovných ústavů. Lůžková kapacita těchto zařízení byla 1 116 lůžek a ve školním roce 2016/2017 v nich bylo umístěno 1 051 osob, z toho 433 dívek (41,2 %). V porovnání s republikovým průměrem bylo v Ústeckém kraji o 1,1 p.b. dívek méně. Celkový počet zařízení v Ústeckém kraji byl nejvyšší mezi kraji.

Graf 2.12 Děti a mládež v zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy podle krajů ve školním roce 2016/17

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



Z počtu umístěných dětí a mládeže v **zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy** bylo 127 dětí (12,1 %) před zahájením školní docházky, z toho 11 dětí mladších 3 let. Více než 49 % (518) dětí plnilo povinnou školní docházku a zbývajících 406 mladých lidí mělo ukončenou školní docházku, z tohoto počtu



bylo více než 86 % ve věku 15–18 let a zbývajících 55 mladých lidí bylo ve věku 18 let a starší, z nich téměř 93 % mělo dobrovolně prodloužený pobyt. V porovnání s republikovým průměrem bylo v zařízeních v Ústeckém kraji o 4,2 p.b. více dětí před zahájením povinné školní docházky, z nich dětí do tří let bylo v kraji o 9,5 p.b. méně. Podíl dětí s povinnou i s dokončenou školní docházkou byl v rámci celé ČR vyšší o 3,3 resp. 1 p.b. než v Ústeckém kraji.

V **dětských domovech** v Ústeckém kraji bylo v loňském školním roce umístěno celkem 725 dětí, tj. 17 % z celkového počtu v ČR. V porovnání s ostatními kraji byl počet dětí v dětských domovech nejvyšší. Nejvyšší byl rovněž podíl dětí před zahájením povinné školní docházky (17,5 % z celkového počtu dětí a mládeže v dětských domovech kraje), nejnižší podíl měli v Hl. m. Praze (5 %). Podíl dětí se školní docházkou v kraji byl 58,5 % a byl šestý nejnižší mezi kraji. Nejnižší podíl školních dětí vykazují v Praze (45,5 %), nejvyšší ve Středočeském kraji (64,5 %). Třetí nejnižší s 24 % mezi kraji byl podíl juniorů s dokončenou školní docházkou. Nejnižší byl v Libereckém kraji (22,8 %) a nejvyšší v Hl. m. Praze (49,6 %).

Zatímco počet umístěných dětí a mládeže v dětských domovech na území Ústeckého kraje byl v minulém školním roce nejvyšší mezi kraji, průměrný počet pobytových dnů v kraji byl nejnižší ze všech (308 dnů). Nejvyšší počet vykazují dětské domovy v Olomouckém kraji – 360 dnů.

Graf 2.13 Děti a mládež v dětských domovech podle vztahu k povinné školní docházce (PŠD) a krajů ve školním roce 2016/17

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

